

(496. 1.)

BRIEF VAN DEN MINISTER VAN LANDBOUW,
NIJVERHEID EN HANDEL.

Aan

den Heer Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal.

Naar aanleiding van Uw nevenvermeld schrijven heb ik de eer U mede te deelen, dat de zaak, waarop het bijgaande verzoekschrift van den heer W. REIJERS, te Arnhem, betrekking heeft, door mijn ambtsvoorganger reeds uitvoerig is uiteengezet in zijne antwoorden op de vragen van de leden der Kamer de heeren K. ELAND en VAN IDSINGA, ingezonden bij schrijven van 29 December 1917, n°. 27262/43, en 28 Februari 1918, n°. 11937/43, Rijksbureau voor de Distributie van Graan en Meel, waarvan hiernaevens afschriften gaan. ¹⁾

Voor het verloop dezer zaak meen ik derhalve naar deze antwoorden te mogen verwijzen.

De vragen van den heer VAN IDSINGA werden gesteld naar aanleiding van eene door den heer REIJERS geschreven brochure, die ik U eveneens hierbij doe toekomen. ¹⁾

Ik zou het op prijs stellen deze brochure te zijner tijd weder te mogen terugontvangen.

Tegen de opmerking van den heer REIJERS, in zijn request geuit, dat uit het bijgaand verslag der Crisis-Enquête-Commissie (deel V, zie pagina 26/27) ¹⁾ zoude blijken, dat zijne firma geen enkele schuld trof en deze uitsluiting alleen te wijten zoude zijn aan de willekeur der Rijksautoriteiten, meen ik bezwaar te moeten maken. De Crisis-Enquête-Commissie constateert wel degelijk eene fout aan de zijde van requestrant, doch neemt verzachtende omstandigheden aan, daar aan de officieele publicatie, waarbij de op deze zaak betrekking hebbende regeling bekendgemaakt werd, niet zulk eene mate van openbaarheid gegeven was, dat alle belanghebbenden hiermede in kennis kwamen.

Ik merk hierbij slechts op, dat de bedoelde regeling, welke door den heer REIJERS niet behoorlijk is nagekomen (artikel 5 van het Pluimveebesluit 1917), gepubliceerd is in de *Nederlandsche Staatscourant* van 24 Februari 1917, n°. 47 (zie de bijlagen) ¹⁾.

Volledigheidshalve laat ik hier volgen het gedeelte uit de notulen van de vergadering van de Toewijzingscommissie voor Veevoeder van 27 October 1917, in welke de zaak-Reijers behandeld werd; deze vermelden dienaangaande:

N°. 1891.

„Staat binnen te 11 uur:

A. LEMMEN, boekhouder (als gemachtigd voor L. REIJERS, Arnhem) U/16 October, grossier, en C. DE GROOT, te Rhenen, ten laste gelegd: de laatste heeft voor foktoomen aangevraagd,

¹⁾ Ter griffie nedergelegd ter inzage van de leden.

terwijl hij geen gele kaarten gehad, noch overgelegd heeft, maar blauwe. Blijft zijne goede trouw volhouden, zeggende het niet begrepen te hebben. REIJERS heeft bovenstaande als grossier bekrachtigd door op te maken den verzamelstaat en de daaronderstaande verklaring te ondertekenen, dat die klopt met de kaarten, wat niet waar was.

Heeft de kaarten niet gecontroleerd, hetgeen hij erkent. Doet eveneens een beroep op zijn goede trouw.

DE GROOT wordt een prijsverhooging opgelegd van f 50, te betalen als voren. REIJERS wordt eene prijsverhooging opgelegd van f 250, te betalen als voren, (slechts grove schuld, geen opzet, wordt aangenomen)."

Dat, niettegenstaande afwezigheid van opzet, eene vrij strenge correctie is toegepast, vond zijne oorzaak in de volgende overwegingen:

1°. dat de fouten aan erkende grossiers steeds zwaarder werden aangerekend dan aan gewone handelaren of organisaties, en in den regel voor eene opzettelijke handeling van zoodanigen grossier de betaling van f 500 werd opgelegd, en voor eene handeling, welke te wijten is aan schuld, f 250 (vergelijk het in artikel 12, lid 2, der Distributiewet 1916 genoemde bedrag van zes duizend gulden);

2°. dat in het bijzonder bij het Pluimveebesluit 1917 de controle over de kaarten gelegd was in de handen der grossiers, en de veevoederbureaux die kaarten zelfs niet te zien kregen, zoodat zij vertrouwen moesten stellen in de opgaven der grossiers, redenen waarom L. REIJERS ook door zijne handteekening heeft moeten bekrachtigen, dat de door hem ingeleverde staat „geheel overeenstemt met de pluimveekaarten en pluimvee-aanvragen onder zijne berusting" — eene verklaring, die achteraf bleek onjuist te zijn.

Zooals in het bovenbedoelde antwoord van mijn ambtsvoorganger op de vragen van het lid der Kamer den heer K. ELAND reeds is medegedeeld, werd de firma REIJERS, toen hare betaling van het bedrag van f 250 niettegenstaande herhaalde aanmaning uitbleef, uitgesloten van de bevoegdheid, aanvragen voor van Regeeringswege ter beschikking gestelde voederartikelen in te dienen of hare bemiddeling daartoe te verlenen, zulks op grond van artikel 7 bis, letter a, van het Besluit aangaande de Veevoeder-Distributie van 22 Juni 1917, *Staatscourant* n°. 144 (zie de bijlagen). ¹⁾

Wat de tweede grief van den heer REIJERS betreft, dat zijne firma door den Regeeringscommissaris, belast met de Rijksgraaninzameling in Gelderland, wegens de bovenbedoelde uitsluiting de opslag van Regeeringsgraan en peulvruchten geweigerd zoude zijn, zulks is ten eenenmale onjuist. Op de Regeeringscommissarissen rustte de verantwoordelijkheid voor den opslag dezer gewassen, in verband waarmede zij hen ook zelf aanwezen. De Regeeringscommissaris voor Gelderland nu meende op grond van andere overwegingen de firma REIJERS in den winter 1917/1918 niet met den opslag van gewassen te moeten belasten, maar zegde haar toe, haar later ook in deze werkzaamheden te zullen laten deelen, hetgeen ook is geschied.

Ik hoop U hiermede naar wensch te hebben ingelicht en blijf tot het verstrekken van eventueele verdere bijzonderheden gaarne bereid.

Het request van de firma REIJERS gaat hiernaevens weder terug.

De Minister van Landbouw,
Nijverheid en Handel,

H. A. VAN IJSSELSTEIJN.

¹⁾ Ter griffie nedergelegd ter inzage van de leden.